

egyptologie.nl Kennis over het Oude Egypte

Egyptologische nieuwsbrief, donderdag 11 juli 2013 [Tweet](#)

Hieronder treft u een overzicht aan van verschillende activiteiten op het vlak van de Egyptologie.

U kunt het Egyptologisch nieuws en de bezigheden van Huub Pragt volgen op Twitter via

[Egyptekennis](#) en [Egypteopschool](#).

Voor meer informatie over het gebruik van Twitter klikt u hier op: [Handleiding Twitter](#).

Voeg deze pagina toe aan uw favorieten door de combinatie van de Ctrl-toets en D. Klik vervolgens op toevoegen.

Wanneer u deze website leuk vindt, kunt u op de [homepage](#) klikken op de +1 knop van Google.

Archeologisch nieuws uit eerdere versies van deze Egyptologische nieuwsbrief vindt u terug onder: [Archief](#).

Interviews uit eerdere versies van deze Egyptologische nieuwsbrief vindt u terug onder: [Interviews](#).

Bewegende beelden uit eerdere versies van deze Egyptologische nieuwsbrief vindt u terug onder:

[Filmbeelden](#).

Deze pagina is aangepast op 11-07-2013.

Deze nieuwsbrief is tot stand gekomen met bijdragen van Yvonne Buskens, Marlous Thöne, Dick Barends, Richard de Jong en Mariëlle van Kampen.

In deze nieuwsbrief:

- [Kemet.nl](#)
- [Archeologisch nieuws](#)
- [Tentoonstellingen](#)
- [Bestellen syllabi](#)
- [Lezingen Huub Pragt](#)
- [Lezingen](#)
- [Cursussen](#)
- [Reizen](#)

Kemet.nl

De website Kemet.nl verschaft informatie over interessante onderwerpen binnen de egyptologie. Via de thema's 'Goden, Tempels, Farao's, Graven, Samenleving en Kunst' komt u meer te weten over de Egyptische beschaving. Sinds de vorige nieuwsbrief van 16 mei 2013 is een nieuw artikel verschenen:

- [Hurkbeelden](#)

Wilt u op de hoogte blijven van de verschijning van nieuwe artikelen? Meldt u zich dan aan voor [kemet nieuws](#).

Kemet heeft ook een facebookpagina:

[facebook.com/KemetNL](https://www.facebook.com/KemetNL). Klik daar op 'Like' of 'Vind ik leuk' om op de hoogte te blijven van het laatste nieuws en interessante weetjes.

Archeologisch Nieuws

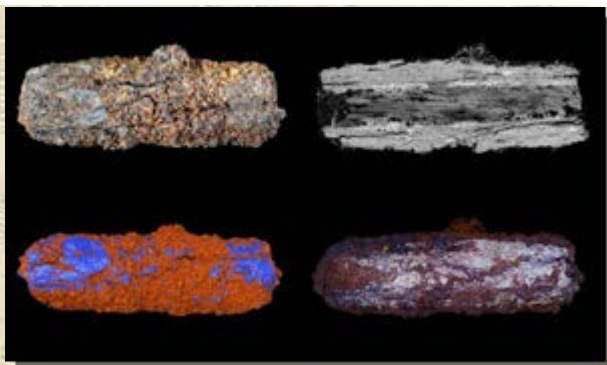
IJzer uit heeal

Een oud-Egyptische kraal die gevonden werd in een 5.000 jaar oude tombe, blijkt te zijn gemaakt van een meteoriet. De kraal werd ontdekt in 1911 in Gerzeh, ongeveer 70 km ten zuiden van Caïro. De kralen die daar werden gevonden zijn de oudste voorbeelden van het gebruik van ijzer; lang voor de IJzertijd in Egypte.

Al snel na de vondst kwam vast te staan dat de kraal een hoog nikkelgehalte had. In mei 2013 is de kraal nader onderzocht door de Universiteit van Manchester. Daarbij is gebleken dat de kraal daadwerkelijk van een meteoriet afkomstig is. Voor de Oude Egyptenaren kwam dit ijzer uit de

Website Kemet.nl

IJzer uit het heelal

Leerwerk van een rijtuig

Plunderingen Abu Sir el-Malek

Mummie-onderzoek

hemel gevallen en moest het daarom wel magische eigenschappen hebben.

Leer hier het wetenschappelijke artikel: ***Ancient Egyptians crafted jewelry from meteorites***

Leer van een rijtuig

De egyptologen André Veldmeijer en Salima Ikram zijn via een deel van de lederen bekleding op het spoor gekomen van een door twee paarden voortgetrokken Egyptische wagen. De onderzoekers gingen vervolgens in het depot van het Egyptisch Museum in Caïro op zoek naar meer restanten van dit rijtuig. Daar vonden ze het nog zeer goed bewaarde leerwerk, veilig opgeborgen in de lades van houten kisten. Alle stukken zijn inmiddels onderzocht. De beide onderzoekers kwamen tot de conclusie dat het leerwerk aan één paardenwagen had toebehoord. Ondanks dat het leer nog goed bewaard is gebleven, is het niet geschikt om te gebruiken in een reconstructie. Daarom worden de fragmenten nu nagemaakt zodat daarmee in 2014 een Egyptische rijtuig kan worden nagemaakt. De wagen stamt waarschijnlijk uit de periode tussen de late 18de dynastie en de late 19de dynastie. Stukken van het leerwerk dragen nog steeds rode en groene pigmenten. Er zijn ook tekenen van slijtage te zien, waardoor duidelijk is dat het rijtuig daadwerkelijk is gebruikt.

Lees hier het artikel: ***Chariots of desire***

Plunderingen in Aboe Sir el-Malek

In Aboe Sir el-Malek in Midden-Egypte nabij Beni Soeëf (niet te verwarren met Aboesir nabij Gizeh) waren de voorbije weken plunderingen aan de gang.

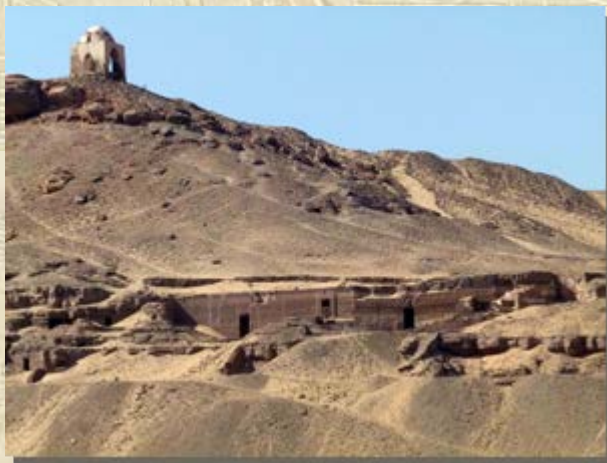
Waarschijnlijk is 70% al verloren gegaan en dat juist terwijl het een plek is die zo ontzettend belangrijk is voor het overzicht van de begrafenisgebruiken gedurende de gehele Egyptische geschiedenis. De site staat in een duidelijke relatie tot de cultus voor Osiris. In eerdere jaren zijn grafvoorwerpen teruggevonden uit vrijwel alle tijdsperioden van het oude Egypte. Doordat er te weinig politie en militairen aanwezig waren om de sites te bewaken konden grafrovers 'gewoon' hun gang gaan. Het landschap ligt nu bezaaid met stukken mummieën en veel botmateriaal. Daarnaast zijn er vele gaten te zien waar zich graven bevinden die zijn geopend en geplunderd.

Lees verschillende artikelen hierover:

- ***Looting Egypt: Abu Sir Al-Maleq***
- ***Unchecked looting guts Egypt's Heritage***
- ***"We only sell real thing", Egyptian graverobbing family boasts***
- ***Egyptologist risks life, career to expose looting***

Mummie-onderzoek brengt mummie tot leven

Een mummie die per toeval werd ontdekt in depot van het Perth Museum in Schotland wordt nu onderworpen aan diverse onderzoeken, zoals röntgen- en CT-scans. Ondanks dat de mummie

Mummies in Qoebet el-Hoewa

Mummiekisten van de Amonpriesters

keurig in een mummiekist zat, heeft hij schade opgelopen. Daarom is nog niet vast te stellen of het om een man of een vrouw gaat. Alleen dat het een volwassene is.

De mummiekist moet het nodige schoonmaakwerk ondergaan en daarna gaat men proberen om meer te weten te komen over de persoon die erin ligt.

Lees het hele artikel: ***Mummy returns as scientists probe what lies beneath***

2500 jaar oude mummie schoongemaakt omdat zout uit zijn vlees kwam

In Boston is een 2500 jaar oude mummie uit zijn kist gehaald, zodat hij kon worden schoongemaakt. Op zijn gezicht waren zoutkristallen uit het vlees naar boven gekomen. Een conservator gebruikte wattenstaafjes gedoopt in speeksel om het zout van zijn gezicht af te halen. De mummie is van een steenhouwer genaamd Padihersjef. Hij was ongeveer 40 jaar oud en afkomstig uit Thebe. Hoe hij precies leefde en stierf is niet bekend. Aan de hand van röntgen- en CT-scans is wel duidelijk geworden dat hij in zijn jeugd een ernstige ziekte heeft gehad wat zijn groei heeft belemmerd.

Lees het hele artikel: ***2,500 year-old mummy cleaned because salt is leaching from it's flesh***

Studie op mummies gevonden in Qoebet el-Hoewa geeft verrassende resultaten

Een Spaans wetenschappelijk team doet onderzoek naar mummies gevonden in tombe 33 van Qoebet el-Hoewa. De tombe stamt oorspronkelijk uit de 12de dynastie, maar is meerdere keren hergebruikt. In totaal zijn er meer dan 200 skeletten gevonden. In één kamer die volledig intact is bevinden zich drie gedecoreerde houten mummiekisten. De onderzoekers hebben ontdekt dat zelfs de gouverneurs van de regio het niet altijd zo goed hadden. De levensverwachting lag niet hoger dan dertig jaar. Veel skeletten tonen aan dat ondervoeding of besmettelijke ziektes de doodsoorzaak is geweest. De onderzoekers gaan er van uit dat deze kwalen voor een deel werden veroorzaakt doordat verontreinigd Nijlwater werd gedronken.

Lees het hele artikel: ***The governors of Ancient Egypt suffered from malnutrition and infectious diseases***

Bekijk een filmpje over de tombe (in het Spaans, met mooie beelden): ***Qoebet el-Hoewa***

Kort nieuws (Engelstalig)

- Egyptian medicine - Science and superstition: ***info***.
- Hoge resolutie image viewer, graf van Toetanchamon: ***info***. (De navigator opent in een nieuw scherm wanneer u op de desbetreffende link heeft geklikt.)
- Zahi Hawass is back: ***info***.
- New committee will oversee Egyptian sites on World Heritage List: ***info***.
- Ancient Egyptian noble tombs of 'virgin site'

Summer School: Egyptologie in Italië

Cursus Hiërogliefenschrift

- looted: [info](#). Foto's van de tombe: [info](#).
- Eternal Egypt lives on in the Hall of Ancient Egypt: [info](#).
- Ancient Heliopolis under threat: [info](#).
- Excavation uncovers ancient Egyptian town in Tell el-Yahudiyeh: [info](#).
- The mystery of the spinning statuette part I: [info](#).
- The mystery of the spinning statuette part II: [info](#).
- Ramses IX gate mildly damaged by fire: [info](#).
- Excavation of 4,500-year-old boat at Giza pyramids begins: [info](#).
- Funerary boats discovered in Abu Rawash, Wooden planks to be restored: [info](#).
- Chief Inspector of the Pyramids and the GM of the new Solar Boat project visits the Ferriby Ships: [info](#).
- Unique Egyptian sphinx unearthed in north Israel: [info](#) en [info](#).
- Mysterious Toe Rings Found on Ancient Egyptian Skeletons: [info](#).

Tentoonstellingen

In het Bijbels Museum te Amsterdam is **tot en met zondag 25 augustus 2013** de tentoonstelling 'Divine Surprise! Het vrouwelijke in God' te zien. Deze tentoonstelling is een verrassende zoektocht naar de vrouwelijke kanten van God. Er wordt een breed scala getoond van vrouwelijke idolen en godinnen uit het oude Nabije oosten - van 6000 v.Chr. tot aan het begin van onze jaartelling. De tentoonstelling is ontwikkeld door het Bible und Orient Museum in Freiburg (Zwitserland). Het FemArtMuseum heeft deze unieke tentoonstelling naar Nederland gehaald. De presentatie vindt plaats in samenwerking met het Bijbels Museum te Amsterdam: [info](#).

In het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden is vanaf **20 april tot en met 15 september 2013** de tentoonstelling 'Mummiekisten van de Amon-priesters' te zien.

De drieduizend jaar oude mummiekisten van de Amon-priesters uit Thebe staan centraal in deze tentoonstelling. U maakt kennis met deze dienaren van de god Amon. U ontdekt hoe hun leven eruit zag en welke belangrijke rituelen

plaatsvonden rond hun dood en begrafenissen. Bijzondere aandacht is er voor de actuele restauratie van de kisten, een samenwerking met de Vaticaanse Musea en het Louvre. Elke week kunt u de restauratoren aan het werk zien in het museum: [info](#).

In het Allard Pierson Museum in Amsterdam is vanaf **12 juli 2013 tot en met 5 januari 2014** de tentoonstelling '**Eeuwig Egypte Experience**' te zien.

Het hart van de experience is een grote multimedia show, het Culturama, met negen metershoge schermen met een blikveld van 180 graden. In slechts 20 minuten gaat u onder leiding van een gids langs de hoogtepunten van het Oude Egypte - van prehistorie, farao's en de grote piramides, tot de vroegchristelijke Koptische tijd. Deze spannende show wordt gecombineerd met de actualiteit van Nederlands en Vlaams archeologisch onderzoek in Egypte: [info](#).

In de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis te Brussel is vanaf **13 september 2013 tot en met 19 januari 2014** de tentoonstelling '**Schrijvers van contouren: Tekenkunst in het Oude Egypte**' te zien.

In het Oude Egypte werden tekenaars en schilders 'schrijvers van de contouren' genoemd. De Egyptische tekenkunst werd immers in de eerste plaats bepaald door lijnen die vormen en vlakken omgeven en zo omtrekken schetsen waarbinnen kleuren in al hun schakeringen tot schittering kunnen komen.

De tentoonstelling bespreekt de conventies, de technieken, de functies en de toepassingen en brengt de bezoeker in direct contact met de Egyptische kunstenaars, zowel aan de hand van de meest vrije en spontane creaties als van strenge officiële kunstwerken: [info](#).

Bestellen van syllabi

Het is voortaan mogelijk om het schriftelijke cursusmateriaal aan te schaffen van cursussen die door Huub Pragt zijn gegeven: [Bestellen syllabi](#).

Lezing door Huub Pragt

Op **zondag 25 augustus 2013** geeft dr. Huub Pragt een lezing met als titel 'De Bibliotheek van Alexandrië'. Deze lezing vindt plaats in het kader van de tentoonstelling **Eeuwig Egypte Experience** die tot en met 5 januari 2014 in het museum is te zien.

De Bibliotheek van Alexandrië was met tussen de 400.000 en 900.000 boekrollen een van de belangrijkste bibliotheken uit de geschiedenis, zo niet de belangrijkste. Het wereldberoemde bouwwerk is later verwoest, waarbij een ongekende schat aan kennis verloren is gegaan. De bibliotheek werd rond 300 v. Chr. gesticht door de Ptolemaeus II. Aan de hand van enkele topstukken uit de Egyptische collectie van het

Allard Pierson Museum zal een tijdsbeeld worden geschetst waarin zich grote culturele ontwikkelingen voordeden.

Aanvang: 14.00 uur.

Kosten: Reguliere toegang tot het Allard Pierson Museum

Locatie: Nina van Leerzaal, Allard Pierson Museum, Oude Turfmarkt 127, Amsterdam

Aanmelden: Niet nodig. De zaal met een capaciteit van 80 personen wordt een half uur voor aanvangstijd van de lezing geopend.

Informatie: [lezing](#).

Lezingen

Op **woensdag 11 september 2013** geeft dr. Rob Demaree een lezing met als titel 'Goede Tijden, Slechte Tijden in Deir el-Medina'.

Aanvang: 19.30 uur.

Kosten: € 10 voor niet-donateurs, € 5,- voor donateurs van Huis van Horus, studenten gratis.

Locatie: Universiteit Leiden - Lipsiusgebouw, Cleveringaplaats 1, Leiden.

Aanmelden: Via de [website](#).

Op **woensdag 9 oktober 2013** geeft prof. dr. Maarten Raven een lezing met als titel 'Bouwen voor het hiernamaals: het graf van Meryneith in Saqqara'.

Aanvang: 19.30 uur.

Kosten: € 10 voor niet-donateurs, € 5,- voor donateurs van Huis van Horus, studenten gratis.

Locatie: Universiteit Leiden - Lipsiusgebouw, Cleveringaplaats 1, Leiden.

Aanmelden: Via de [website](#).

Op **dinsdag 5 november 2013** geeft dr. Koen Donker van Heel een lezing met als titel 'Over een koe die Taroemoemie heette en nog veel meer'.

Aanvang: 14.00 uur.

Kosten: € 12,50 voor niet-donateurs, € 10,- voor donateurs van Mehen.

Locatie: Mehen studiecetrum, Den Haag.

Aanmelden: Via de [website](#).

Op **woensdag 13 november 2013** geeft Daniel Soliman een lezing met als titel 'Identiteitsteken in de Thebaanse necropolis: van het ondergoed van Kha tot de leveringen van Ptahmose de houthakker'.

Aanvang: 19.30 uur.

Kosten: € 10 voor niet-donateurs, € 5,- voor donateurs van Huis van Horus, studenten gratis.

Locatie: Universiteit Leiden - Lipsiusgebouw, Cleveringaplaats 1, Leiden.

Aanmelden: Via de [website](#).

Op **zaterdag 7 december 2013** organiseert Mehen een discussiemiddag met als titel 'De buste van Nefertiti'.

Aanvang: 14.00 uur.

Kosten: € 7,50 voor niet-donateurs, € 5,- voor donateurs van Mehen.

Locatie: Mehen studiecetrum, Den Haag.

Aanmelden: Via de [website](#).

Op **woensdag 11 december 2013** geeft dr. Julia Harvey een lezing met als titel 'Houten beelden uit het Oude Rijk - Nieuwe ontdekkingen'.

Aanvang: 19.30 uur.

Kosten: € 10 voor niet-donateurs, € 5,- voor donateurs van Huis van Horus, studenten gratis.

Locatie: Universiteit Leiden - Lipsiusgebouw, Cleveringaplaats 1, Leiden.

Aanmelden: Via de [website](#).

Cursussen

Summer school 'Egyptologie in Italië'

Vanaf **dinsdag 16 juli 2013** verzorgt Huub Pragt een intensieve Summer School van vier dagen over de Egyptologie in Italië in het **Rijksmuseum van Oudheden te Leiden**.

Zo'n twee eeuwen geleden, toen de egyptologie nog in de kinderschoenen stond, waren het voornamelijk Italiaanse diplomaten die als kunstverzamelaars actief waren in Egypte. De namen van Giovanni Battista Belzoni en Bernardino Drovetti duiken dan ook voortdurend op in Europese musea daar waar het om de herkomst van de voorwerpen gaat. De eerste Italiaanse egyptoloog was Ippolito Rosellini. Samen met de Franse geleerde en ontcijferaar van het hiërogliefenschrift Jean-François Champollion leidde hij in 1828 de Frans-Toscaanse expeditie die ruim anderhalf jaar heeft geduurd. Champollion en Rosellini hadden hun teamleden goed voorbereid. Iedereen werd ertoe verplicht Arabisch te leren en men kreeg een cursus hiërogliefenschrift.

De meest fantastische objecten die door Drovetti en later door Rosellini zijn verworven zijn tegenwoordig te bewonderen in het Museo Egizio in Turijn en het Museo archeologico nazionale in Florence.

Meer informatie: [Egyptologie in Italië](#).

De Nachtelijke Hemelreis

Vanaf **dinsdag 1 oktober 2013** start een cursus van vier lessen over de denkwereld van de oude Egyptenaren. Deze vindt op dinsdag plaats in de middag in Amsterdam en in de avond in Hilversum. Deze cursus wordt ook op zaterdag in Leiden gegeven.

De onzichtbare vaartocht gedurende twaalf uren van de nacht langs de sterrenhemel verloopt door het lichaam van de godin Noet van het westen terug naar het oosten. Deze verhuide nachtelijke hemelreis van de zon wordt daarbij opgevat als een proces van zwangerschap in het lichaam van Noet. De wedergeboorte van de aan de ondergegangene zon gelijkgestelde overledene vindt plaats bij zonsopkomst.

Meer informatie: [De Nachtelijke Hemelreis](#).

Hiërogliefenschrift

Op **zaterdag 5 oktober 2013** gaat in het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden de uit tien lessen bestaande cursus over het mysterieuze raadselschrift van de Egyptenaren van start. Het is voor iedereen mogelijk om hiërogliefenschrift te leren lezen en te begrijpen. Voor het volgen van deze cursus is geen speciale taalkundige voorkennis vereist. Aan het eind van de cursus kunt u eenvoudige hiërogliefenteksten op museumvoorwerpen lezen. De cursus wordt dan ook afgerond met een rondleiding door de Egyptische collectie van het museum.
Meer informatie: ***Hiërogliefenschrift***.

Reizen naar Egypte

Ondanks dat het congres in Alexandrië niet doorgaat, zal de tiendaagse reis **'Door het Nijldal tot Amarna'** wel doorgaan. Deze reis is van **vrijdag 20 tot en met zondag 29 september 2013**. Het meest zuidelijke punt van deze reis is Tell el-Amarna waar een bezoek zal worden gebracht aan het koningsgraf van farao Achnaton. U kunt zich nog tot en met 26 juli opgeven voor deze reis.

Van **maandag 25 tot en met zaterdag 30 november 2013** vindt de specifieke zesdaagse reis **'Thebaanse Wadi's'** plaats. Hierbij zal voornamelijk worden gestruind door het verlaten gebied van de Thebaanse Wadi's achter het Dal der Koningen. Het aantal deelnemers voor deze reis is vanwege het specifieke karakter van de reis beperkt.

Van **maandag 17 tot en met vrijdag 28 februari 2014** wordt een culturele rondreis van twaalf dagen **'Faraonisch Egypte'** georganiseerd. Deze reis voert langs veel bekende monumenten van het Oude Egypte. Het absolute hoogtepunt is een bezoek aan het prachtige graf van koningin Nefertari.

[Home](#)

[Cursussen](#)

[Lezingen](#)

[Excursies](#)

[Rondleidingen](#)

[Reizen Egypte](#)

